

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 30.11.2011
SEC(2011) 1453 τελικό

ΕΓΓΡΑΦΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΣΥΝΟΨΗ ΤΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΤΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

που συνοδεύει το έγγραφο

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για τη θέσπιση προγράμματος για την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων και τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις (2014 - 2020)

{COM(2011) 834 τελικό}
{SEC(2011) 1452 τελικό}

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σκοπός της παρούσας έκθεσης εκτίμησης επιπτώσεων είναι να αξιολογηθεί ο προσδοκώμενος αντίκτυπος του προγράμματος της ΕΕ για την ανταγωνιστικότητα και τις ΜΜΕ (2014-2020), όπως πρότεινε η Επιτροπή στην ανακοίνωσή της, της 29ης Ιουνίου 2011,¹ σχετικά με το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο.

Για να προετοιμάσει την πρωτοβουλία αυτή, η Επιτροπή πραγματοποίησε διαβούλευση με τα σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη και ζήτησε εξωτερική εμπειρογνομosύνη. Παρήγγειλε τη διεξαγωγή ενδιάμεσης και τελικής αξιολόγησης του τρέχοντος προγράμματος –πρόγραμμα για την επιχειρηματικότητα και την καινοτομία²– καθώς και έρευνας σχετικά με το διοικητικό κόστος για τους δικαιούχους. Δρομολόγησε επίσης δημόσια διαβούλευση.³ Δύο εξωτερικές μελέτες παρέιχαν εμπειρικά δεδομένα και ανάλυση για την στήριξη της εκτίμησης επιπτώσεων.⁴

Ενόψει των μακροχρόνιων συνεπειών της οικονομικής κρίσης στις δυνατότητες ανταγωνιστικότητας και επιχειρηματικότητας της ευρωπαϊκής οικονομίας, ιδίως για τις ΜΜΕ, είναι απαραίτητο να εξεταστούν δυνητικοί τρόποι αντιμετώπισης των βαθύτερων προβλημάτων που περιορίζουν την ανάπτυξη σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Η κρίση και οι συνέπειές της κατέδειξαν ότι οι μη συντονισμένες αποκρίσεις εθνικής πολιτικής έχουν περιορισμένη αξία, καθώς δεν συγκεντρώνουν την κρίσιμη μάζα που απαιτείται ώστε να επηρεάσουν τις επιδόσεις και την ανάπτυξη των ευρωπαϊκών επιχειρήσεων σε παγκόσμιες αγορές ούτε διαθέτουν την αναγκαία μακροπρόθεσμη συνεκτικότητα.

2. ΟΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΟΣ

Αδυναμίες της αγοράς, θεσμικές αδυναμίες και αδυναμίες πολιτικής υπονομεύουν την ανταγωνιστικότητα των ευρωπαϊκών επιχειρήσεων, συμπεριλαμβανομένων των ΜΜΕ, και ιδίως την ικανότητά τους να βελτιώσουν τη βιωσιμότητά τους καθώς και τις δυνατότητες ανάπτυξής τους, οι οποίες συνδέονται με την πρόσβαση σε χρηματοδότηση και στις παγκόσμιες αγορές.

Απαιτείται ιδιαίτερη προσπάθεια προκειμένου να προωθηθούν τα συμφέροντα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και των τομέων στους οποίους εκπροσωπούνται περισσότερο. Οι ΜΜΕ αποτελούν μια από τις κύριες πηγές οικονομικής μεγέθυνσης και δημιουργίας θέσεων απασχόλησης στην ΕΕ, καθώς αντιπροσωπεύουν 99% των ευρωπαϊκών επιχειρήσεων, παρέχουν τις δύο στις τρεις θέσεις απασχόλησης στον ιδιωτικό τομέα, και συνεισφέρουν περισσότερο από το ήμισυ της συνολικής προστιθέμενης αξίας που δημιουργούν οι επιχειρήσεις στην ΕΕ. Τα τελευταία πέντε έτη, 80% των νέων θέσεων απασχόλησης στην Ευρώπη δημιουργήθηκαν από ΜΜΕ.⁵

¹ COM(2011) 500 τελικό.

² http://ec.europa.eu/cip/documents/implementation-reports/index_en.htm.

³ http://ec.europa.eu/cip/public_consultation/index_en.htm.

⁴ Μελέτη σχετικά με το πρόγραμμα που θα διαδεχθεί το τρέχον πρόγραμμα και μελέτη σχετικά με τον τουρισμό, η οποία εκπονήθηκε από την Economisti Associati.

⁵ Βάση δεδομένων στατιστικών διάρθρωσης των επιχειρήσεων (Eurostat).

http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/european_business/data/database

2.1. Τα συγκεκριμένα προβλήματα που σχετίζονται με την ανταγωνιστικότητα και τη βιωσιμότητα

Το επιχειρηματικό περιβάλλον στην Ευρώπη χαρακτηρίζεται από διασυννοριακό κατακερματισμό της νομοθεσίας και υπερβολικό διοικητικό φόρτο σε ορισμένα κράτη μέλη για την ίδρυση μιας επιχείρησης. Σύμφωνα με διάφορες έρευνες, 70% έως 88% των επιχειρήσεων θεωρούν ότι οι διοικητικές δυσκολίες σε άλλα κράτη μέλη της ΕΕ είναι «πολύ σημαντικές» ή «σημαντικές», όταν αποφασίζουν κατά πόσον θα ξεκινήσουν διασυννοριακές εμπορικές συναλλαγές⁶. Αυτό αντιβαίνει στη γενική αρχή σύμφωνα με την οποία οι επιχειρήσεις οι οποίες βρίσκονται σε τόπους υψηλού κόστους, όπως είναι η Ευρώπη, πρέπει να μπορούν να προσαρμόζονται συνεχώς προκειμένου να παραμείνουν ανταγωνιστικές στην παγκόσμια αγορά.

2.2. Τα συγκεκριμένα προβλήματα που σχετίζονται με την επιχειρηματικότητα, την ίδρυση και την ανάπτυξη ΜΜΕ

Σύμφωνα με έρευνα του Ευρωβαρομέτρου το 2009, η οποία αφορούσε ειδικά την επιχειρηματικότητα, μόνον 45% των ευρωπαϊών πολιτών θα ήθελαν να είναι αυτοαπασχολούμενοι σε σύγκριση με 55% στις Ηνωμένες Πολιτείες και 71% στην Κίνα.

2.3. Τα συγκεκριμένα προβλήματα που σχετίζονται με την πρόσβαση σε χρηματοδότηση

Σε πολλά κράτη μέλη, οι ΜΜΕ αντιμετωπίζουν δυσκολίες στην εξασφάλιση δανείων από τα τραπεζικά ιδρύματα. Σύμφωνα με εξωτερική μελέτη⁷, 400 000 έως 700 000 ΜΜΕ δεν μπορούν να εξασφαλίσουν δάνεια από το επίσημο χρηματοπιστωτικό σύστημα, με αποτέλεσμα σύνολο μη συναφθέντων δανείων ύψους 40 έως 70 δισεκατομμυρίων ευρώ, επειδή τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα απαιτούν σημαντικές εξασφαλίσεις καθώς και εκτενή οικονομικά και επιχειρηματικά στοιχεία. Επιπλέον, σε σύγκριση με τις επιχειρήσεις στις ΗΠΑ, οι ευρωπαϊκές νεοσύστατες επιχειρήσεις, και ιδίως οι ΜΜΕ, έχουν μικρότερη πρόσβαση σε άλλες μορφές χρηματοδότησης, όπως τα επιχειρηματικά κεφάλαια. Ως εκ τούτου, πολλές ταχέως αναπτυσσόμενες ευρωπαϊκές επιχειρήσεις επιδιώκουν να επεκταθούν στις ΗΠΑ και όχι στην Ευρώπη⁸.

2.4. Τα συγκεκριμένα προβλήματα που σχετίζονται με την πρόσβαση σε αγορές

Σύμφωνα με έρευνα της ΕΚΤ το 2010, το πιο επείγον πρόβλημα που αντιμετωπίζουν οι ΜΜΕ στην ευρωζώνη είναι η «εξεύρεση πελατών» (28%). Ωστόσο, παρά την ύπαρξη της ενιαίας αγοράς, η διασυννοριακή ανάπτυξη επιχειρηματικής δραστηριότητας εντός και εκτός της Ευρώπης εξακολουθεί να προσκρούει σε σημαντικούς φραγμούς για τις ΜΜΕ. Ως εκ τούτου, μόνον 25% των ΜΜΕ στην ΕΕ εξάγουν άμεσα εκτός των εθνικών αγορών τους και μόνον 13% εξάγουν εκτός της ΕΕ⁹. Η κατάσταση αυτή προβληματίζει, καθώς η διεθνοποίηση των

⁶ Ευρωπαϊκή ελεγκτική ομάδα επιχειρήσεων, Εμπορικές διαφορές και διασυννοριακή ανάκτηση οφειλών, 14.07.2010–13.08.2010, <http://ec.europa.eu/yourvoice/ebtp>.

⁷ Βλέπε υποσημείωση 3.

⁸ Europe Innova, Meeting the challenge of Europe 2020, A report by the Expert Panel on Service Innovation in the EU (Απόκριση στην πρόκληση της Ευρώπης 2020, Έκθεση της ομάδας εμπειρογνομόνων για την καινοτομία των υπηρεσιών στην ΕΕ), Φεβρουάριος 2011.

⁹ EIM, Opportunities for the Internationalisation of SMEs (Ευκαιρίες διεθνοποίησης των ΜΜΕ), Ιούνιος 2011.

επιχειρήσεων διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στη δημιουργία θέσεων απασχόλησης και στην ανάπτυξη.¹⁰

2.5. Αναγκαιότητα δράσης σε επίπεδο ΕΕ

- Η επιχειρηματολογία για τη λήψη μέτρων σε επίπεδο ΕΕ βασίζεται σε πέντε κύριες πηγές ευρωπαϊκής προστιθέμενης αξίας: τα οφέλη που σχετίζονται με την **ενίσχυση της ενιαίας αγοράς**, μέσω της υπέρβασης του κατακερματισμού της αγοράς, σε τομείς όπως οι επενδύσεις επιχειρηματικών κεφαλαίων, η διασυνοριακή χορήγηση δανείων και η βελτίωση της πίστωσης, καθώς και των περιορισμών σε θέματα ενημέρωσης και οργάνωσης, οι οποίοι εμποδίζουν τις ΜΜΕ να αξιοποιήσουν τις ευκαιρίες που παρέχει η ενιαία αγορά.
- Δυνατότητα επίτευξης σημαντικών **αποτελεσμάτων επίδειξης και καταλυτικών αποτελεσμάτων**, μέσω της διάδοσης βιομηχανικών βέλτιστων πρακτικών και βέλτιστων πρακτικών πολιτικής. Στο πλαίσιο του τρέχοντος προγράμματος, τα βέλτιστα παραδείγματα προώθησης της επιχειρηματικότητας και των ΜΜΕ σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο μπορούν να επιλεγούν για τον διαγωνισμό των Ευρωπαϊκών Επιχειρηματικών Βραβείων.
- Επίτευξη **οικονομικών κλίμακας** σε τομείς στους οποίους θα ήταν δύσκολο για επιμέρους κράτη μέλη να επιτύχουν την απαιτούμενη κρίσιμη μάζα. Για παράδειγμα, στον τομέα της στήριξης των ΜΜΕ στο εξωτερικό, δημιουργείται ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία από τον συνδυασμό των εθνικών προσπαθειών και από την εγκαθίδρυση υπηρεσιών οι οποίες δεν θα διέθεταν κρίσιμη μάζα εάν παρέχονταν σε εθνικό επίπεδο (για παράδειγμα, μέσω παροχής στήριξης στην επιβολή των ΔΔΙ). Το γραφείο βοήθειας των ΜΜΕ για θέματα ΔΔΙ σε σχέση με την Κίνα, το οποίο χρηματοδοτείται από το τρέχον πρόγραμμα, παρέχει συμβουλές οι οποίες δεν θα ήταν διαφορετικά διαθέσιμες σε ΜΜΕ μικρότερων κρατών μελών.¹¹
- Στήριξη **της συνοχής και της συνεκτικότητας** των εθνικών μέτρων μέσω ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών σε ευρωπαϊκό επίπεδο και συγκριτικής αξιολόγησης.¹² Ένα από τα καλύτερα παραδείγματα της επιτυχίας των συγκριτικών αξιολογήσεων που χρηματοδοτήθηκαν από το τρέχον πρόγραμμα είναι η δράση για την απλούστευση των διαδικασιών ίδρυσης επιχειρήσεων.
- **Μοναδική εμπειρογνωμοσύνη που έχουν αποκτήσει τα θεσμικά όργανα της ΕΕ:**
 - Αυτό ισχύει στην περίπτωση των χρηματοδοτικών οργάνων της ΕΕ, της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων (ΕΤΕπ) και του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων (ΕΤΕ), των οποίων η πείρα όσον αφορά τον σχεδιασμό και την εφαρμογή χρηματοδοτικών προγραμμάτων φιλικών προς τις ΜΜΕ είναι απαράμιλλη. Η πείρα που έχει αποκτήσει το ΕΤΕ στη διάρκεια 10 και πλέον ετών αποτελεί ένα μοναδικό και πολύτιμο πλεονέκτημα.

¹⁰ Ibidem.

¹¹ Περισσότεροι από 50 000 διαφορετικοί χρήστες της δικτυακής πύλης ΔΔΙ και των υπηρεσιών ηλεκτρονικής μάθησης κατά τα τρία πρώτα έτη, με περισσότερες από 2 εκατομμύρια επισκέψεις· περισσότερα από 30 σεμινάρια κατάρτισης και διαδραστικά εργαστήρια πραγματοποιούνται κάθε χρόνο, εκ των οποίων τα 2/3 στην Ευρώπη, για τη συγκέντρωση των προβληματισμών των ΜΜΕ.

¹² EIM, Ιούνιος 2011.

- Το δίκτυο Enterprise Europe Network πέτυχε απτά αποτελέσματα δίνοντας έμφαση στην προώθηση της διεθνοποίησης των ΜΜΕ (στην εσωτερική αγορά και πέρα από αυτήν) μέσω της παροχής πληροφοριών σε θέματα ΕΕ καθώς και της δυνατότητας συνεισφοράς στη διαδικασία λήψης αποφάσεων. Ο ρόλος του είναι ιδιαίτερα σημαντικός για την υπέρβαση των ασυμμετριών στην ενημέρωση που αντιμετωπίζουν οι ΜΜΕ και την ελάφρυνση του κόστους συναλλαγών που σχετίζεται με τις διασυνοριακές δραστηριότητες. Η αξία του δικτύου Enterprise Europe Network συνίσταται στις κοινές μεθόδους, στα μέσα και στα εργαλεία που χρησιμοποιούνται, στους προσοντούχους παρόχους υπηρεσιών οι οποίοι λαμβάνουν εντολή και (συγ-)χρηματοδοτούνται από τις περιφερειακές/εθνικές αρχές τους.

Με την εφαρμογή της αρχής της επικουρικότητας, τα μέτρα που εξετάζονται στο πλαίσιο του τρέχοντος και του μελλοντικού προγράμματος δεν αποσκοπούν στην αντικατάσταση των υφιστάμενων εθνικών δράσεων αλλά μάλλον στη συμπλήρωσή τους. Παρότι υπάρχουν πολλές πρωτοβουλίες στα κράτη μέλη για την προώθηση της επιχειρηματικότητας και την τόνωση της ανταγωνιστικότητας των ΜΜΕ, απαιτείται συντονισμός και ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών. Στα περισσότερα ζητήματα που αφορούν τις ΜΜΕ, η ΕΕ και τα κράτη μέλη φαίνεται να μπορούν να διαδραματίσουν σημαντικό συμπληρωματικό ρόλο, καθώς υπάρχουν δυνατότητες για δευτερογενείς επιπτώσεις και συνέργειες. Ειδικότερα, η ΕΕ διαδραματίζει καίριο ρόλο στην ενεργοποίηση όλων των τομέων πολιτικής και των μέσων μόχλευσης με ενοποιημένο τρόπο.

Επιπλέον, και προκειμένου να ληφθούν υπόψη οι τρέχοντες δημοσιονομικοί περιορισμοί, τα μέτρα που εξετάζονται έχουν επιλεγεί προσεκτικά ώστε να παρέχουν την υψηλότερη ενωσιακή προστιθέμενη αξία.

3. ΣΤΟΧΟΙ

Συνολικός στόχος της πρότασης είναι να συμβάλει στην επίτευξη των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» αντιμετωπίζοντας τους συγκεκριμένους περιορισμούς στην ανάπτυξη της ευρωπαϊκής οικονομίας.

Ο διττός γενικός στόχος της πρότασης είναι να τονώνει τις δυνατότητες τόσο της ανταγωνιστικότητας όσο και της επιχειρηματικότητας, ιδίως όσον αφορά την ίδρυση και την ανάπτυξη ΜΜΕ, στην ευρωπαϊκή οικονομία.

Ειδικοί στόχοι είναι η βελτίωση του πλαισίου προϋποθέσεων για την ανταγωνιστικότητα και τη βιωσιμότητα των επιχειρήσεων της ΕΕ, η προώθηση της επιχειρηματικότητας, η βελτίωση της πρόσβασης σε χρηματοδότηση και η βελτίωση της πρόσβασης σε αγορές.

4. ΕΠΙΛΟΓΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Βάσει της επιλογής 1, **Διατήρηση της κατάστασης ως έχει**, το νέο πρόγραμμα θα αφορά τα ίδια στοιχεία που αφορούν την ανταγωνιστικότητα και τις ΜΜΕ, τα οποία αναμένεται να καλύψει το πρόγραμμα για την επιχειρηματικότητα και την καινοτομία το 2013, και θα έχει προϋπολογισμό περίπου 213 εκατομμυρίων ευρώ ετησίως.

Βάσει της επιλογής 2, όλες οι τρέχουσες χρηματοδοτικές παρεμβάσεις θα **διακοπούν**, με αποτέλεσμα εξοικονόμηση πόρων του προϋπολογισμού αντίστοιχη προς το ποσό που αναφέρεται στην επιλογή 1.

Το σενάριο 3α βασίζεται στα αποτελέσματα της εξωτερικής μελέτης και χρησιμεύει μόνον ως σημείο αναφοράς για την αξιολόγηση του αντικτύπου των επιλογών 3β και 3γ.¹³

Η επιλογή 3β θα διατηρήσει το παρόν πεδίο παρέμβασης με **ισορροπημένη αύξηση του προϋπολογισμού**. Η επιλογή 3γ αποτελεί **επικεντρωμένη αύξηση του προϋπολογισμού**, στην οποία η χρηματοδοτική στήριξη θα περιορίζεται στα χρηματοδοτικά μέσα και στο δίκτυο Enterprise Europe Network.

Οι επιλογές που εξετάζονται στην παρούσα έκθεση εκτίμησης επιπτώσεων παρουσιάζονται κατωτέρω.

Πίνακας 1 Σύνοψη επιλογών

	Επιλογή αριθ. 1	Επιλογή αριθ. 2	Επιλογή αριθ. 3
	Διατήρηση της κατάστασης ως έχει	Διακοπή της παρέμβασης της ΕΕ	Αύξηση της παρέμβασης της ΕΕ
Μέτρα	213 εκατομμύρια ευρώ ετησίως	0 εκατομμύριο ευρώ ετησίως	Επιλογή 3B: 340 εκατομμύρια ευρώ ετησίως Επιλογή 3Γ: 340 εκατομμύρια ευρώ ετησίως
1 – Δραστηριότητες βελτίωσης της ευρωπαϊκής ανταγωνιστικότητας	Βελτίωση του οικονομικού και κανονιστικού περιβάλλοντος μέσω συγκριτικής αξιολόγησης, ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών και τομεακών πρωτοβουλιών (11 εκατομμύρια ευρώ ετησίως)	Διακοπή όλων των υφιστάμενων δραστηριοτήτων	Επιλογή 3B: Σενάριο αναφοράς συνδρομολόγηση σειράς συμπληρωματικών δράσεων σε νέους τομείς (π.χ. εταιρική κοινωνική ευθύνη) (14 εκατομμύρια ευρώ ετησίως) Επιλογή 3Γ: Διακοπή όλων των υφιστάμενων δραστηριοτήτων
2 – Ανάπτυξη πολιτικής για τις ΜΜΕ και προώθηση της ανταγωνιστικότητας των ΜΜΕ	Εφαρμογή της SBA και της ανασκόπησης της σε ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο (π.χ. προώθηση της αρχής «Προτεραιότητα στις μικρές επιχειρήσεις») (9 εκατομμύρια ευρώ ετησίως)	Διακοπή όλων των υφιστάμενων δραστηριοτήτων	Επιλογή 3B: Όπως και η επιλογή του σεναρίου αναφοράς (9 εκατομμύρια ευρώ ετησίως) Επιλογή 3Γ: Διακοπή όλων των υφιστάμενων δραστηριοτήτων
3 – Νέες επιχειρηματικές ιδέες για βιώσιμα, προσανατολισμένα στον χρήστη και βασισμένα στον σχεδιασμό καταναλωτικά αγαθά	Ανάλυση σχετική με βασισμένα στον σχεδιασμό καταναλωτικά αγαθά και μέτρα στήριξης στους τομείς των ΔΔΙ ή του ηλεκτρονικού επιχειρείν (1 εκατομμύριο ευρώ ετησίως)	Διακοπή όλων των υφιστάμενων δραστηριοτήτων	Επιλογή 3B: Χρήση μέσων όπως σχέδια πρώτης εμπορικής εφαρμογής σε τομείς στους οποίους οι ΜΜΕ βρίσκονται αντιμέτωπες με εμπόδια στην αφομοίωση νέων οικολογικά βιώσιμων τεχνολογιών και νέων επιχειρηματικών ιδεών προσανατολισμένων στον χρήστη (12 εκατομμύρια ευρώ ετησίως) Επιλογή 3Γ: Διακοπή όλων των υφιστάμενων δραστηριοτήτων

¹³ Οι παραδοχές για τον προϋπολογισμό στην εν λόγω μελέτη δεν ήταν συνεπείς προς την τελική πρόταση της Επιτροπής για το επόμενο ΠΔΠ, επειδή η μελέτη είχε ανατεθεί ήδη το 2010, αλλά η ποσοτική ανάλυση παραμένει συναφής. Ως εκ τούτου, το σενάριο 3α παραλείπεται στους πίνακες που ακολουθούν.

4 – Τουρισμός	Συνέχιση των υφιστάμενων πρωτοβουλιών στον τομέα του τουρισμού, οι οποίες συγχρηματοδοτούνται στο πλαίσιο του ΠΑΚ/του προγράμματος για την επιχειρηματικότητα και την καινοτομία (π.χ. συνέχεια προπαρασκευαστικών δράσεων για βιώσιμο τουρισμό: EDEN, CALYPSO) (5 εκατομμύρια ευρώ ετησίως)	Διακοπή όλων των υφιστάμενων δραστηριοτήτων	Σενάριο 3B: Επέκταση του πεδίου παρέμβασης σε νέες δραστηριότητες σχετικές με τη βιωσιμότητα, οι οποίες στοχεύουν τη διαφοροποίηση προϊόντων και υπηρεσιών (18 εκατομμύρια ευρώ ετησίως) Επιλογή 3Γ: Διακοπή όλων των υφιστάμενων δραστηριοτήτων
5 Δραστηριότητες προώθησης της επιχειρηματικότητας	– Ενθάρρυνση της ανάπτυξης επιχειρηματικών δεξιοτήτων και στάσεων, συμπεριλαμβανομένων προγραμμάτων ανταλλαγών για επιχειρηματίες (11 εκατομμύρια ευρώ ετησίως)	Διακοπή όλων των υφιστάμενων δραστηριοτήτων	Επιλογή 3B: Όπως και η επιλογή του σεναρίου αναφοράς συν μικρή επέκταση των δραστηριοτήτων που επικεντρώνονται στην αύξηση του αριθμού των ανταλλαγών (12 εκατομμύρια ευρώ ετησίως) Επιλογή 3Γ: Διακοπή όλων των υφιστάμενων δραστηριοτήτων
6 Χρηματοδοτικά μέσα	– Συνέχιση της στήριξης στην πρόσβαση σε χρηματοδότηση, κυρίως μέσω της παροχής εγγυήσεων σε ΜΜΕ και μέσω ταμείων επιχειρηματικών κεφαλαίων που στοχεύουν επιχειρήσεις στα στάδια ανάπτυξης (113 εκατομμύρια ευρώ ετησίως)	Διακοπή κάθε άμεσης παρέμβασης σε χρηματοδοτικά μέσα, με περιορισμό της δράσης της ΕΕ στην κατάργηση των κανονιστικών φραγμών για τα διασυνοριακά επιχειρηματικά κεφάλαια	Επιλογή 3B: Σχεδόν διπλασιασμός των πόρων με το ίδιο εύρος μέσω των που χρηματοδοτούν τόσο δάνεια όσο και μετοχικά κεφάλαια (200 εκατομμύρια ευρώ ετησίως) Επιλογή 3Γ: Επικεντρωμένη επέκταση των δραστηριοτήτων, η οποία αντικατοπτρίζει αύξηση της χρηματοδότησης με επιμερισμό των κινδύνων σε επιχειρηματικά κεφάλαια και σε ενδιάμεση χρηματοδότηση (280 εκατομμύρια ευρώ ετησίως)
7 – Δίκτυο Enterprise Europe Network	Διατήρηση του ρόλου και του πεδίου του Δικτύου ως έχει (60 εκατομμύρια ευρώ ετησίως)	Διακοπή κάθε άμεσης χρηματοδοτικής στήριξης στις περιφερειακές κοινοπραξίες του Δικτύου	Επιλογή 3B: Όπως και η επιλογή του σεναρίου αναφοράς (60 εκατομμύρια ευρώ ετησίως) Επιλογή 3Γ: Αναπροσανατολισμός του Δικτύου ως σημείου εισόδου για χρηματοδότηση υπό μορφή μετοχικού κεφαλαίου (60 εκατομμύρια ευρώ ετησίως)
8 – Στήριξη των ΜΜΕ στο εξωτερικό	Συνέχιση υφιστάμενων πρωτοβουλιών (δηλαδή, περιορισμένη χρηματοδοτική στήριξη σε επιλεγμένες πρωτοβουλίες όπως το γραφείο βοήθειας των ΜΜΕ για θέματα ΔΔΙ σε σχέση με την Κίνα) (2 εκατομμύρια ευρώ ετησίως)	Διακοπή όλων των μορφών άμεσων πρωτοβουλιών	Επιλογή 3B: Επέκταση του εύρους των μέσων συμπεριλαμβανομένων: α) δραστηριοτήτων συντονισμού και διάδοσης πληροφοριών· β) χρηματοδοτικής στήριξης σε υφιστάμενες δομές παροχής βοήθειας σε ΜΜΕ σε βασικές τρίτες αγορές· γ) ενδεχόμενη ίδρυση κέντρων στήριξης της ΕΕ, κατά περίπτωση (12 εκατομμύρια ευρώ ετησίως) Επιλογή 3Γ: Διακοπή όλων των

9 – Διεθνής βιομηχανική συνεργασία	Συνέχιση υφιστάμενων πρωτοβουλιών επικεντρωμένων στη συνεργασία όσον αφορά τις ΜΜΕ και τη βιομηχανική πολιτική με τρίτες χώρες οι οποίες γειτονεύουν με την Ευρώπη, με στόχο τη διευκόλυνση της σύγκλισης του πλαισίου βιομηχανικής πολιτικής και του κανονιστικού πλαισίου ΕΕ - τρίτων χωρών (1 εκατομμύριο ευρώ ετησίως)	Διακοπή όλων των υφιστάμενων δραστηριοτήτων	<p>Επιλογή 3B: Επέκταση του εύρους των μέσων συμπεριλαμβανομένων: α) βιομηχανικού και κανονιστικού διαλόγου με τρίτες χώρες· β) διεπιχειρησιακού διαλόγου με τρίτες χώρες· γ) συνεργασίας όσον αφορά τις ΜΜΕ και τη βιομηχανική πολιτική (3 εκατομμύρια ευρώ ετησίως)</p> <p>Επιλογή 3Γ: Διακοπή όλων των υφιστάμενων δραστηριοτήτων</p>
---	--	---	--

5. ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

Στον βαθμό του εφικτού, αναπτύχθηκε ποσοτική και ποιοτική εκτίμηση των επιπτώσεων όλων των επιλογών. Καταβλήθηκε προσπάθεια για την ποσοτικοποίηση των βασικών τύπων αντικτύπου σε όρους ΑΕγχΠ (προστιθέμενη αξία), αξίας κινητοποιούμενου δανεισμού/επενδύσεων και απασχόλησης, και αριθμού επιχειρήσεων που λαμβάνουν βοήθεια. Ωστόσο, η ποσοτικοποίηση αποδείχθηκε ανέφικτη στην περίπτωση έμμεσων μέσων, δηλαδή μέσων που αποσκοπούν στη δημιουργία ή στη διευκόλυνση των συνθηκών της αγοράς για τις ΜΜΕ, ο τελικός αντίκτυπος των οποίων θα εξαρτηθεί από τη συμπεριφορά των παραγόντων της αγοράς και των διοικήσεων. Επομένως, η ποσοτικοποίηση αφορούσε τα χρηματοδοτικά μέσα και, σε μικρότερο βαθμό, το δίκτυο Enterprise Europe Network.

Όσον αφορά την αποδοτικότητα των προτεινόμενων επιλογών, η ποσοτική ανάλυση εξέτασε δύο πτυχές: i) τη σχέση κόστους-αποτελεσματικότητας των προτεινόμενων μέτρων όσον αφορά τον λόγο κόστους που συνδέει τις δημοσιονομικές δαπάνες με τον προσδοκώμενο αντίκτυπο με όρους οριακού κόστους εργασίας και αυξητικού αντικτύπου στο κόστος του προϋπολογισμού, και ii) τις διοικητικές δαπάνες, οι οποίες μετρώνται βάσει του λόγου διοικητικών εξόδων προσωπικού επί του συνολικού προϋπολογισμού. Όσον αφορά τα χρηματοδοτικά μέσα, η ανάλυση έλαβε υπόψη τα έξοδα για τη διαχείριση διάφορων διευκολύνσεων, όπως τις αμοιβές του Ευρωπαϊκού Επενδυτικού Ταμείου και χρηματοπιστωτικών διαμεσολαβητών.

Επιλογή 1: Διατήρηση της κατάστασης ως έχει

Η διατήρηση της κατάστασης ως έχει θα επιτύχει τους στόχους πολιτικής του προτεινόμενου προγράμματος σε περιορισμένο μόνον βαθμό. Εν όψει των συνεπειών της οικονομικής κρίσης στις επιχειρήσεις, η επιλογή 1 σημαίνει ότι οι πρωτοβουλίες οι οποίες υλοποιούνται επί του παρόντος σε κλίμακα κατώτερη της βέλτιστης θα παραμείνουν ελλιπώς αναπτυγμένες, και οι τομείς στους οποίους υπάρχει σαφής ανάγκη επέκτασης της δράσης της ΕΕ (όπως τα χρηματοδοτικά μέσα) θα πληγούν από την απουσία ενός συνεκτικού συνόλου πρωτοβουλιών της ΕΕ που θα βελτιώσουν την ευημερία.

α) Αποτελεσματικότητα: Ωστόσο, ο **οικονομικός αντίκτυπος** εκτιμάται ότι θα είναι σημαντικός, από άποψη τόσο άμεσης όσο και έμμεσης στήριξης. Όσον αφορά τον καθαρό αντίκτυπο των χρηματοδοτικών μέσων, αυτά αναμένεται να επιφέρουν αύξηση του ΑΕγχΠ κατά περίπου 660 εκατομμύρια ευρώ και να παραγάγουν περίπου 1,8 δισεκατομμύρια ευρώ

σε πρόσθετες διευκολύνσεις δανεισμού/επενδύσεων σε μετοχικό κεφάλαιο. Οι δραστηριότητες του Δικτύου αναμένεται να δημιουργήσουν 200 εκατομμύρια ευρώ πρόσθετου κύκλου εργασιών για τις επιχειρήσεις που θα λάβουν βοήθεια. Αναμένεται θετικός **κοινωνικός αντίκτυπος** των χρηματοδοτικών μέσων όσον αφορά τη δημιουργία και/ή τη διατήρηση άνω των 16 000 θέσεων απασχόλησης σε περίπου 26 000 επιχειρήσεις που θα βοηθηθούν. Επιπλέον, οι δραστηριότητες του Δικτύου αναμένεται να δημιουργήσουν και/ή να διατηρήσουν 1 000 θέσεις απασχόλησης καθώς και να αναπτύξουν 900 νέα προϊόντα, υπηρεσίες ή διεργασίες ετησίως. Ο **περιβαλλοντικός αντίκτυπος** είναι θετικός, λόγω της περιβαλλοντικής στήριξης που παρέχεται μέσω της δικτύωσης, της χρηματοδότησης και της επένδυσης σε λύσεις αποδοτικές από άποψη πόρων και χαμηλού αντικτύπου μέσω του Δικτύου Enterprise Europe Network. Για παράδειγμα, έως το 2011, οι εταίροι του Δικτύου αναμένεται να παράσχουν υπηρεσίες σχετικές με το περιβάλλον σε περίπου 7 500 ΜΜΕ και να υπογράψουν συμφωνίες συνεργασίας με περισσότερους από 400 παρόχους περιβαλλοντικών υπηρεσιών. Αναμένονται περιορισμένες **συνέργειες** μεταξύ διαφορετικών σκελών του προγράμματος, και κυρίως μεταξύ των χρηματοδοτικών μέσων και του Δικτύου Enterprise Europe Network. Όσον αφορά άλλες δραστηριότητες, το ευρωπαϊκό δίκτυο πρεσβειρών γυναικείας επιχειρηματικότητας, εμπνευσμένο από σουηδικά και βρετανικά εθνικά προγράμματα τα οποία προώθησαν και στήριξαν γυναίκες που επιθυμούσαν ή ετοιμάζονταν να ξεκινήσουν μια νέα επιχείρηση, θα συμπληρωθεί από το 2011 από το ευρωπαϊκό δίκτυο μεντόρων για γυναίκες επιχειρηματίες, το οποίο θα παρέχει υπηρεσίες καθοδήγησης σε γυναίκες επιχειρηματίες που ίδρυσαν πρόσφατα μια επιχείρηση.

β) Αποδοτικότητα: Η σχέση κόστους-αποτελεσματικότητας για τα χρηματοδοτικά μέσα (μετρημένη σε όρους κόστους ανά θέση απασχόλησης η οποία δημιουργείται και/ή διατηρείται) εκτιμάται σε 2 735 ευρώ ανά θέση απασχόλησης. Όσον αφορά τα γενικά διοικητικά έξοδα, ο αντίκτυπος των εξόδων προσωπικού στον συνολικό προϋπολογισμό είναι 5,8%.

γ) Όσον αφορά τη συνοχή, η λογική παρέμβασης του τρέχοντος προγράμματος θα συνδεθεί με άλλες πτυχές της πολιτικής της ΕΕ για την ανταγωνιστικότητα και τις ΜΜΕ, όπως παραπομπή στις σχετικές εμβληματικές πρωτοβουλίες της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» ή στις προτεραιότητες της Small Business Act.

Επιλογή 2: Διακοπή

Η επιλογή της διακοπής των δραστηριοτήτων δεν επιτυγχάνει τους στόχους της πολιτικής και ο αντίκτυπός της είναι γενικά αρνητικός, τόσο από κοινωνική όσο και από περιβαλλοντική άποψη, σε σύγκριση με το σενάριο αναφοράς.

α) Αποτελεσματικότητα: Ο μοναδικός θετικός αντίκτυπος της επιλογής αυτής θα είναι στον τομέα της εξοικονόμησης εξόδων.

β) Αποδοτικότητα: Η επιλογή της διακοπής θα επιφέρει σημαντικά μειωμένη αποδοτικότητα της διαχείρισης του προγράμματος από τα κράτη μέλη, λόγω του κατακερματισμού της διαχείρισης επιμέρους εθνικών προγραμμάτων αντί των οφελών του συντονισμού στο πλαίσιο ενός πανευρωπαϊκού προγράμματος.

γ) Συνοχή: Η επιλογή της διακοπής θα έχει αρνητικά αποτελέσματα όσον αφορά την έλλειψη συνεκτικότητας των εθνικών προσεγγίσεων με την πολιτική ανταγωνιστικότητας καθώς και την απουσία ενωσιακής διάστασης.

Επιλογή 3: Επέκταση

Εξετάστηκαν διαφορετικοί βαθμοί επέκτασης του τρέχοντος προγράμματος χρησιμοποιώντας το σενάριο που προβλέπεται στην εξωτερική μελέτη ως σημείο αναφοράς, το οποίο δεν θεωρείται ότι αποτελεί βιώσιμη επιλογή.

Σενάριο 3α: Βέλτιστη επέκταση

Το σενάριο 3α θα επιτύχει τους στόχους του προγράμματος σε σημαντικό βαθμό, αλλά με μη ρεαλιστικό κόστος.

α) Αποτελεσματικότητα: Υπάρχει θετικός άμεσος **οικονομικός αντίκτυπος** από τα χρηματοδοτικά μέσα, ο οποίος εκτιμάται σε αύξηση του ΑΕγχΠ κατά περίπου 2,3 δισεκατομμύρια ευρώ ετησίως και σε 7,2 δισεκατομμύρια ευρώ πρόσθετου δανεισμού/επενδύσεων σε μετοχικά κεφάλαια σε σύγκριση με το σενάριο αναφοράς. Οι δραστηριότητες του Δικτύου δεν αναμένεται να έχουν οποιοδήποτε πρόσθετο αποτέλεσμα σε σύγκριση με το σενάριο αναφοράς. Ο προϋπολογισμός των άλλων δραστηριοτήτων θα αυξηθεί επίσης σημαντικά βάσει του παρόντος σεναρίου και, σε ποιοτικούς όρους, οι δραστηριότητες για τη βελτίωση της ευρωπαϊκής ανταγωνιστικότητας και επιχειρηματικότητας θα έχουν ως αποτέλεσμα την εφαρμογή σχετικών πολιτικών βασισμένων σε βέλτιστες πρακτικές σε επίπεδο ΕΕ και κρατών μελών. Υπάρχει επίσης **θετικός αντίκτυπος** όσον αφορά την απασχόληση: αναμένεται και πάλι σημαντική συνεισφορά από τα χρηματοδοτικά μέσα, τα οποία αναμένεται να συμβάλουν στη δημιουργία και/ή στη διατήρηση άνω των 50 000 θέσεων απασχόλησης βοηθώντας περίπου 65 000 επιπλέον επιχειρήσεις σε σύγκριση με την επιλογή του σεναρίου αναφοράς, καθώς και δημιουργία ή διατήρηση 1 750 θέσεων απασχόλησης ετησίως επιπλέον από το Δίκτυο. Ο θετικός **περιβαλλοντικός αντίκτυπος** αναμένεται να είναι σημαντικά υψηλότερος σε σύγκριση με εκείνον του σεναρίου αναφοράς, λόγω της κλιμάκωσης πρωτοβουλιών για τη στήριξη οικολογικά βιώσιμων διεργασιών και προϊόντων σε στοχευμένους βιομηχανικούς κλάδους και στον τουρισμό. Η επέκταση του Δικτύου θα διαδώσει τους περιβαλλοντικούς κανόνες της ΕΕ σε περισσότερες τρίτες χώρες, γενικεύοντας τις βέλτιστες πρακτικές.

β) Αποδοτικότητα: Η σχέση κόστους-αποτελεσματικότητας εκτιμάται σε 4 732 ευρώ ανά θέση απασχόλησης. Η επίπτωση του κόστους προσωπικού στον συνολικό προϋπολογισμό αναμένεται να είναι 2,6%, κυρίως λόγω σημαντικής αύξησης του προϋπολογισμού για χρηματοδοτικά μέσα.

γ) Συνοχή: Το παρόν σενάριο επεκτείνει τις τρέχουσες δραστηριότητες, προκειμένου να προσεγγίσει άλλες πολιτικές και προγράμματα της ΕΕ, ώστε να μεγιστοποιηθεί η δυνατότητα προστιθέμενης αξίας της παρέμβασης σε επίπεδο ΕΕ.

Επιμέρους επιλογή 3β: Ισορροπημένη επέκταση

Η επιλογή της ισορροπημένης επέκτασης θα επιτύχει τους στόχους πολιτικής με ικανοποιητικό τρόπο επιτυγχάνοντας ισορροπία και κατανέμοντας ανάλογα τους λιγοστούς δημοσιονομικούς πόρους.

α) Αποτελεσματικότητα: Ο **οικονομικός αντίκτυπος** των χρηματοδοτικών μέσων αναμένεται να επιφέρει αύξηση του ΑΕγχΠ κατά περίπου 500 εκατομμύρια ευρώ πάνω από το επίπεδο του σεναρίου αναφοράς και να παραγάγει περίπου 1,7 δισεκατομμύρια ευρώ σε πρόσθετο δανεισμό/επενδύσεις σε μετοχικά κεφάλαια. Δεν αναμένεται πρόσθετος αντίκτυπος από το Δίκτυο σε σύγκριση με την επιλογή του σεναρίου αναφοράς.

Η δημοσιονομική κατανομή για άλλες δραστηριότητες θα αυξηθεί ώστε να επιτευχθεί καταλληλότερη κλίμακα. Η περιορισμένη αύξηση του προϋπολογισμού για τη στήριξη της ευρωπαϊκής ανταγωνιστικότητας θα καταστήσει εφικτή την υλοποίηση ορισμένων από τις νέες δράσεις που περιέχονται στην εμβληματική πρωτοβουλία της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» «Ολοκληρωμένη βιομηχανική πολιτική για την εποχή της παγκοσμιοποίησης» σε σύγκριση με την επιλογή του σεναρίου αναφοράς, όπως πρωτοβουλίες σχετικές με την εταιρική κοινωνική ευθύνη. Όσον αφορά την ανάπτυξη πολιτικής για τις ΜΜΕ, θα διατηρηθεί ο ίδιος προϋπολογισμός με εκείνον του σεναρίου αναφοράς και μπορεί να αναμένεται ο ίδιος αντίκτυπος. Όσον αφορά την επιχειρηματική στήριξη των ΜΜΕ σε αγορές εκτός της ΕΕ, η σημαντική κλιμάκωση της χρηματοδοτικής στήριξης θα έχει ως αποτέλεσμα αυξημένη άμεση παρουσία των ΜΜΕ σε βασικές παγκόσμιες αγορές, καθώς οι ΜΜΕ θα μπορούν να στηρίζονται σε εξειδικευμένη στήριξη. Η βελτίωση της διεθνούς συνεργασίας θα έχει επίσης θετικό αντίκτυπο στη διεθνοποίηση της επιχειρηματικής δραστηριότητας.

Όσον αφορά τον **κοινωνικό αντίκτυπο**, τα χρηματοδοτικά μέσα αναμένεται να βοηθήσουν περίπου 13 000 επιχειρήσεις, δημιουργώντας και/ή διατηρώντας με τον τρόπο αυτό 11 000 περισσότερες θέσεις απασχόλησης από ό,τι στο πλαίσιο της επιλογής του σεναρίου αναφοράς.

Άλλες δραστηριότητες αναμένεται να βελτιώσουν τη συνεργασία μεταξύ υπευθύνων διαμόρφωσης πολιτικής σε επίπεδο ΕΕ και σε εθνικό επίπεδο, και θα δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στον προσδιορισμό και στη διάδοση βέλτιστων πρακτικών, με αξιοσημείωτες συνέπειες. Γενικά, τα προβλεπόμενα μέτρα έχουν σχεδιαστεί κατά τρόπο ώστε να είναι προσιτά σε όλες τις ομάδες οικονομικών συντελεστών και, επομένως, δεν εισάγουν διακρίσεις. Οι δραστηριότητες που προβλέπονται για την προώθηση της επιχειρηματικότητας αποτελούν εξαίρεση, καθώς έχουν σχεδιαστεί για να στοχεύσουν επίσης συγκεκριμένες ομάδες. Στόχος τους είναι η προώθηση και η ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας στις ευρωπαϊκές κοινωνίες, συμπεριλαμβανομένων των κοινωνικών επιχειρηματιών, των μακροχρόνια ανέργων, των ηλικιωμένων εργαζόμενων, των μεταναστών και των εθνοτικών μειονοτήτων. Για παράδειγμα, οι δραστηριότητες για την προώθηση της επιχειρηματικότητας αναμένεται να έχουν ως άμεση συνέπεια 300-400 πρόσθετες θέσεις απασχόλησης, λόγω της διεθνοποίησης των δικαιούχων επιχειρηματιών.

Ο **περιβαλλοντικός αντίκτυπος** δεν αναμένεται να είναι σημαντικά υψηλότερος από εκείνον του σεναρίου αναφοράς.

Ο συνολικός αντίκτυπος λόγω **συνεργειών** μεταξύ των διάφορων σκελών του προγράμματος αναμένεται να είναι σημαντικός σε σύγκριση με εκείνον του σεναρίου αναφοράς, καθώς η ενισχυμένη χρηματοδότηση διάφορων μέτρων αναμένεται να βελτιώσει τη συνεργασία μεταξύ υπευθύνων διαμόρφωσης πολιτικής σε επίπεδο ΕΕ και σε εθνικό επίπεδο. Θα δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στον προσδιορισμό και στη διάδοση βέλτιστων πρακτικών. Το Δίκτυο θα είναι ο κεντρικός σύνδεσμος των διάφορων σκελών, πολλαπλασιάζοντας τις συνέργειες μεταξύ μέτρων, όπως τη στήριξη των ΜΜΕ στο εξωτερικό και τη διεθνή βιομηχανική συνεργασία. Ένα άλλο παράδειγμα προσδοκώμενων συνεργειών αφορά την αλληλεπίδραση μεταξύ του δικτύου Enterprise Europe Network και των χρηματοδοτικών μέσων. Η «χρήση» του Δικτύου για την προώθηση των χρηματοδοτικών μέσων, για παράδειγμα, θα καταστήσει περιττές τις περαιτέρω δραστηριότητες προώθησης. Οι δραστηριότητες για τη βελτίωση της ευρωπαϊκής ανταγωνιστικότητας, αφενός, και οι δραστηριότητες για την ανάπτυξη πολιτικής για τις ΜΜΕ και την προώθηση της επιχειρηματικότητας, αφετέρου, θα ενισχυθούν επίσης αμοιβαία, καθώς αποσκοπούν όλες στη βελτίωση του πλαισίου προϋποθέσεων στο οποίο δραστηριοποιούνται οι ευρωπαϊκές επιχειρήσεις.

β) Αποδοτικότητα: Η σχέση κόστους-αποτελεσματικότητας εκτιμάται σε 2 824 ευρώ ανά θέση απασχόλησης. Όσον αφορά τα γενικά διοικητικά έξοδα, ο αντίκτυπος των εξόδων προσωπικού στον συνολικό προϋπολογισμό αναμένεται να ανέλθει σε 4,1%.

γ) Συνοχή: Η παρούσα επιμέρους επιλογή επιχειρεί να επιτύχει βιώσιμη ισορροπία μεταξύ των διάφορων στόχων, προκειμένου να μεγιστοποιηθούν οι δυνατότητες προστιθέμενης αξίας της παρέμβασης σε επίπεδο ΕΕ, σε διάφορους τομείς σχετικούς με την ανταγωνιστικότητα των ΕΕ και την πολιτική για τις ΜΜΕ, οι οποίοι προσδιορίζονται στις εμβληματικές πρωτοβουλίες της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» και σε άλλα προγράμματα της ΕΕ.

Επιμέρους επιλογή 3γ: Επικεντρωμένη επέκταση

Η επιλογή 3γ θα επιτύχει εν μέρει τους στόχους πολιτικής δίνοντας έμφαση μόνον σε συγκεκριμένο υποσύνολο των προβλημάτων ανταγωνιστικότητας και επιχειρηματικότητας της ευρωπαϊκής οικονομίας.

α) Αποτελεσματικότητα: Όσον αφορά τον **οικονομικό αντίκτυπο**, από την αυξημένη πρόσβαση σε χρηματοδότηση αναμένεται να προκύψει θετικός ποσοτικοποιήσιμος αντίκτυπος. Σε σύγκριση με το σενάριο αναφοράς, η συγκέντρωση πόρων κυρίως στα χρηματοδοτικά μέσα θα καταστήσει εφικτή την περαιτέρω μείωση των εκτιμώμενων κενών της αγοράς όσον αφορά τη χρηματοδότηση των ΜΜΕ. Οι διαρθρωτικές συνέπειες στην αγορά επιχειρηματικών κεφαλαίων θα είναι περιορισμένες. Ωστόσο, σε σύγκριση με το σενάριο αναφοράς, τα χρηματοδοτικά μέσα αναμένεται να αυξήσουν το ΑΕγχΠ κατά περίπου 0,3 δισεκατομμύριο ευρώ και κατά 1,1 δισεκατομμύριο ευρώ υπό μορφή πρόσθετων διευκολύνσεων δανεισμού/επενδύσεων σε μετοχικά κεφάλαια.

Βάσει της συγκεκριμένης επιλογής, τα χρηματοδοτικά μέσα θα επικεντρωθούν στην αντιμετώπιση των χρηματοδοτικών αναγκών επιχειρήσεων προσανατολισμένων στην ανάπτυξη και κυρίως εκείνων που σχεδιάζουν να διεθνοποιηθούν. Η αύξηση των πόρων θα επιτρέψει σε περισσότερες νέες επιχειρήσεις να επωφεληθούν εγγυήσεων δανείων και μετοχικών κεφαλαίων. Περισσότερο από το ήμισυ των πόρων στο παρόν σενάριο θα διατεθεί σε μέσα μετοχικού κεφαλαίου.

Σε σύγκριση με το σενάριο αναφοράς αναμένεται κάποιος πρόσθετος αντίκτυπος από το Δίκτυο λόγω της αλλαγής των προτεραιοτήτων, ώστε να καταστεί «σημείο εισόδου» για τη διευκόλυνση της πρόσβασης των ΜΜΕ σε χρηματοδότηση. Ωστόσο, η συνέπεια αυτή δεν είναι ποσοτικοποιήσιμη.

Το κύριο οικονομικό κόστος βάσει της παρούσας επιλογής θα αφορά το κόστος ευκαιρίας λόγω μη αξιοποίησης της ευρωπαϊκής προστιθέμενης αξίας που θα μπορούσε να παραχθεί από τις άλλες, μικρότερης κλίμακας, δραστηριότητες στήριξης που προτείνονται στο πλαίσιο της επιλογής του σεναρίου αναφοράς και της επιλογής 3β. Δεν είναι εφικτό να ποσοτικοποιηθεί ο οικονομικός τους αντίκτυπος, καθώς πρόκειται κυρίως για έμμεσα μέσα.

Η συγκεκριμένη επιλογή θα περιλαμβάνει θετικό **κοινωνικό αντίκτυπο** από τα χρηματοδοτικά μέσα, με αποτέλεσμα 5 300 πρόσθετες θέσεις απασχόλησης ετησίως σε σύγκριση με το σενάριο αναφοράς. Παρ' όλα αυτά, η επιλογή αυτή θα έχει αρνητικό αντίκτυπο όσον αφορά τις απώλειες ευκαιριών ευρωπαϊκής προστιθέμενης αξίας λόγω της διακοπής των δραστηριοτήτων μικρότερης κλίμακας του σεναρίου αναφοράς. Χωρίς δραστηριότητες στήριξης των ΜΜΕ στο εξωτερικό, είναι πιθανό οι ευρωπαϊκές ΜΜΕ να δυσκολευτούν περισσότερο να εκμεταλλευθούν τις ευκαιρίες στις αναδυόμενες αγορές, τις

οποίες επισήμαναν πρόσφατες μελέτες, πράγμα που συνεπάγεται αρνητικό οικονομικό και κοινωνικό αντίκτυπο από την παρούσα επιλογή.

Ο **περιβαλλοντικός αντίκτυπος** αναμένεται να είναι θετικός, αλλά όχι σημαντικά υψηλότερος από εκείνον του σεναρίου αναφοράς.

Ο συνολικός αντίκτυπος λόγω **συνεργειών** μεταξύ των διαφορετικών σκελών του προτεινόμενου προγράμματος, στο πλαίσιο του παρόντος σεναρίου, θεωρείται κατώτερος από εκείνον του σεναρίου αναφοράς, καθώς θα υπάρχουν μόνον συνέργειες μεταξύ των χρηματοδοτικών μέσων και του Δικτύου.

β) **Αποδοτικότητα**: Η σχέση κόστους-αποτελεσματικότητας εκτιμάται σε 4 385 ευρώ ανά θέση απασχόλησης. Όσον αφορά τα γενικά διοικητικά έξοδα, ο αντίκτυπος των εξόδων προσωπικού στον συνολικό προϋπολογισμό αναμένεται να ανέλθει σε 4,9%.

γ) **Συνοχή**: Η παρούσα επιμέρους επιλογή δεν εμφανίζει ουσιαστικές συνέργειες και συνδέσεις με άλλους στόχους και προγράμματα της ΕΕ, καθώς επικεντρώνεται κυρίως στην πρόσβαση των επιχειρήσεων της ΕΕ σε χρηματοδότηση.

6. ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΕΠΙΛΟΓΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Ενόψει των προαναφερθέντων, στους πίνακες που ακολουθούν αξιολογούνται οι επιλογές από άποψη αντικτύπου, χρησιμοποιώντας το σενάριο αναφοράς ως σημείο αναφοράς με το οποίο συγκρίνονται οι άλλες επιλογές (πίνακας 2), καθώς και τα κριτήρια της αποτελεσματικότητας, της αποδοτικότητας και της συνοχής (πίνακας 3).

Η αποτελεσματικότητα των δύο επιλογών επέκτασης που εξετάστηκαν για τα χρηματοδοτικά μέσα εξαρτάται από τη σύνθεση της μέτρησης. Η επιλογή 3β περιλαμβάνει μεγαλύτερο μερίδιο του μέσου εγγυοδοσίας από ό,τι η επιλογή 3γ και, επομένως, λόγω της πολύ μεγαλύτερης μόχλευσης των εγγυήσεων, ωφελεί πολύ περισσότερες επιχειρήσεις και παράγει περισσότερη απασχόληση, με αποτέλεσμα υψηλότερη προστιθέμενη αξία (ΑΕγχΠ) ανά μονάδα δημοσιονομικών πόρων. Η επιλογή 3γ βασίζεται σε νέες ιδέες προϊόντων και υπηρεσιών που χρηματοδοτούνται από επιχειρηματικά κεφάλαια, οι οποίες μπορούν να παραγάγουν υψηλότερη προστιθέμενη αξία και ανάπτυξη μακροπρόθεσμα. Οι διασυνοριακές δαπάνες επιχειρηματικών κεφαλαίων μπορούν επίσης να συμβάλουν στην ανάπτυξη της αγοράς μετοχών και να ενισχύσουν το επιχειρηματικό οικοσύστημα με πιο μακροχρόνιο αντίκτυπο στην οικονομία.

Πίνακας 2 Σύγκριση του αντικτύπου των επιλογών

	Δημοσιονομικός	Οικονομικός	Κοινωνικός	Περιβαλλοντικός
Επιλογή 1 (σενάριο αναφοράς)	213 εκατομμύρια ευρώ ετησίως	Αύξηση ΑΕγχΠ κατά 660 εκατομμύρια ευρώ ετησίως 1,8 δισεκατομμύριο ευρώ σε πρόσθετο δανεισμό/επενδύσ εις σε μετοχικά	Βοήθεια σε 26 000 επιχειρήσεις Δημιουργία και/ή διατήρηση 17 000 θέσεων απασχόλησης Δημιουργία 900 νέων προϊόντων, υπηρεσιών ή	Έως το 2011, συμμετοχή τουλάχιστον 7 500 ΜΜΕ σε περισσότερες από 400 συμφωνίες συνεργασίας που θα υπογραφούν με παρόχους περιβαλλοντικών

		κεφάλαια Αύξηση κύκλου εργασιών κατά 200 εκατομμύρια ευρώ ετησίως	διεργασιών ετησίως	υπηρεσιών
Επιλογή 2	0 εκατομμύριο ευρώ ετησίως	0	0	0
Επιλογή 3β – μέτρια επέκταση	340 εκατομμύρια ευρώ ετησίως	Πρόσθετη αύξηση ΑΕγχΠ κατά 500 εκατομμύρια ευρώ 1,7 δισεκατομμύριο ευρώ σε πρόσθετο δανεισμό/επενδύσ εις σε μετοχικά κεφάλαια	Βοήθεια σε 13 000 επιπλέον επιχειρήσεις Δημιουργία και/ή διατήρηση 12 500 επιπλέον θέσεων απασχόλησης Ίδρυση 200 πρόσθετων νεοσύστατων επιχειρήσεων	Καμία μεταβολή σε σχέση με το σενάριο αναφοράς
Επιλογή 3γ – επικεντρωμένη επέκταση	340 εκατομμύρια ευρώ ετησίως	Πρόσθετη αύξηση ΑΕγχΠ κατά 300 εκατομμύρια ευρώ 1,1 δισεκατομμύριο ευρώ σε πρόσθετο δανεισμό/επενδύσ εις σε μετοχικά κεφάλαια	Δημιουργία και/ή διατήρηση 5 300 επιπλέον θέσεων απασχόλησης	Καμία μεταβολή σε σχέση με το σενάριο αναφοράς

Πίνακας 3 Σύγκριση των επιλογών βάσει τριών διαστάσεων

	Προϋπολογισμός	Αποτελεσματικότητα	Αποδοτικότητα	Συνοχή
Επιλογή 1 (σενάριο αναφοράς)	213 εκατομμύρια ευρώ ετησίως	0	0	0
Επιλογή 2	0 εκατομμύριο ευρώ ετησίως	---	-	---
Επιλογή 3β – μέτρια επέκταση	340 εκατομμύρια ευρώ ετησίως	++	0	++
Επιλογή 3γ – επικεντρωμένη	340 εκατομμύρια ευρώ ετησίως	-	+	--

επέκταση				
----------	--	--	--	--

Υπόμνημα: (---) πολύ αρνητική, (--) αρνητική, (-) ελαφρώς αρνητική, (0) καμία μεταβολή, (+) ελαφρώς θετική, (++) θετική, (+++) πολύ θετική

Η επιλογή 2 αδυνατεί εμφανώς να αντιμετωπίσει τα βαθύτερα προβλήματα της ανταγωνιστικότητας και της επιχειρηματικότητας. Η διακοπή του προγράμματος θα καταργήσει επίσης τη συμβολή της ΕΕ στην αντιμετώπιση των συνεπειών της οικονομικής κρίσης στις μικρές επιχειρήσεις.

Η μόνη ρεαλιστική επιλογή, εκτός της διατήρησης της παρούσας κατάστασης βάσει της επιλογής 1, είναι μεταξύ της επιλογής 3β και της επιλογής 3γ. Ενώ η επιλογή 3γ επικεντρώνει τον προϋπολογισμό μόνον σε δύο μέτρα, η επιλογή 3β επιχειρεί να επιτύχει ισορροπία μεταξύ διαφορετικών πρωτοβουλιών, προκειμένου να μεγιστοποιηθεί η δυνατότητα προστιθέμενης αξίας από την παρέμβαση σε επίπεδο ΕΕ σε ευρύτερο πεδίο δραστηριοτήτων. Περιλαμβάνει επίσης την επίτευξη ισορροπίας μεταξύ των διάφορων χρηματοδοτικών μέσων. Επομένως, η επιλογή 3β εμφανίζει καλύτερες επιδόσεις όσον αφορά την επίτευξη των στόχων και την παροχή ενός συνεκτικού συνόλου ευρωπαϊκών δραστηριοτήτων στήριξης. Ανταγωνιστικότητα σημαίνει πολλά πράγματα, και η επικέντρωση πόρων μόνον στα χρηματοδοτικά μέσα και στο δίκτυο δεν αρκεί. Ωστόσο, ένα ευρύτερο φάσμα δραστηριοτήτων συνεπάγεται επιπλέον κόστος. Συνεπάγεται υψηλότερα επίπεδα προσωπικού και, επομένως, υψηλότερα διοικητικά έξοδα. Επιπλέον, η δημόσια διαβούλευση των ενδιαφερόμενων μερών έδειξε ότι περισσότερο από 80% των ερωτηθέντων υποστηρίζουν όλες τις προβλεπόμενες δραστηριότητες. Καθώς παρέχει τη συνολικότερη λύση, η επιλογή 3β είναι η προτιμότερη επιλογή.

7. ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Το σύστημα για την παρακολούθηση και την αξιολόγηση του μελλοντικού προγράμματος θα στηριχθεί στην εύρωστη ιεράρχηση λογικά αλληλένδετων στόχων με ένα αντίστοιχο σύνολο σχετικών δεικτών και θα υιοθετήσει μια ολιστική προσέγγιση για την παρακολούθηση και την αξιολόγηση των επιδόσεων των προβλεπόμενων δραστηριοτήτων. Σε σύγκριση με το τρέχον πρόγραμμα, θα πραγματοποιηθούν οι ακόλουθες βελτιώσεις στο σύστημα συλλογής και ανάλυσης δεδομένων καθώς και στην προσέγγιση αξιολόγησης και παρακολούθησης:

- **διατύπωση ενός νέου συνόλου ειδικών δεικτών και ρυθμίσεων παρακολούθησης**
- **διαπαραπομπή στους δείκτες των εμβληματικών πρωτοβουλιών της στρατηγικής «Ευρώπη 2020»** για τον συντονισμό της διαδικασίας διαχείρισης του προγράμματος και την παροχή πρόσθετων εισροών στη διαδικασία παρακολούθησης της στρατηγικής «Ευρώπη 2020».
- **χρήση αντίθετων μεθόδων**, για τη σύγκριση δειγμάτων δικαιούχων με παρόμοιο σύνολο μη δικαιούχων, εφόσον συντρέχει περίπτωση, και προκειμένου να διαχωριστεί ο αντίκτυπος του προγράμματος στους προτεινόμενους δείκτες από τις συνέπειες της μεταβολής των οικονομικών συνθηκών.
- **προσφυγή σε θεματικές αξιολογήσεις** στα διάφορα σκέλη του μελλοντικού προγράμματος, εφόσον συντρέχει περίπτωση.

Το σύστημα παρακολούθησης και οι δείκτες που χρησιμοποιούνται για την αξιολόγηση του τρέχοντος προγράμματος έχουν ήδη αποτελέσει αντικείμενο ειδικής εξωτερικής μελέτης και εξετάστηκαν στην τελική αξιολόγηση του προγράμματος για την επιχειρηματικότητα και την καινοτομία. Οι συστάσεις των πηγών αυτών χρησιμοποιήθηκαν για τη βελτίωση της παρακολούθησης του τρέχοντος προγράμματος, το οποίο θα διαρκέσει έως το 2013. Επιπλέον, οι συστάσεις του πρόσφατου ελέγχου επιδόσεων της υπηρεσίας εσωτερικού ελέγχου για το πρόγραμμα για την επιχειρηματικότητα και την καινοτομία θα ληφθούν επίσης υπόψη κατά την υλοποίηση του τρέχοντος προγράμματος και τον σχεδιασμό του συστήματος παρακολούθησης και των δεικτών του επόμενου προγράμματος. Για τον σκοπό αυτό, εκπονείται επί του παρόντος έκθεση επιδόσεων του τρέχοντος προγράμματος.

Το νέο πρόγραμμα θα υποβληθεί σε ενδιάμεση και σε εκ των υστέρων αξιολόγηση, προκειμένου να αξιολογηθεί η πρόοδος προς την επίτευξη των στόχων και των αποτελεσμάτων. Η ενδιάμεση αξιολόγηση θα ολοκληρωθεί έως τα τέλη του 2017, ώστε να αξιοποιηθεί για την προετοιμασία του διάδοχου μέσου του προγράμματος. Η εκ των υστέρων αξιολόγηση θα πραγματοποιηθεί εντός δύο ετών από την ολοκλήρωση του προγράμματος.

Στην περίπτωση των χρηματοδοτικών μέσων, το μελλοντικό σύστημα παρακολούθησης και αξιολόγησης θα βασίζεται τόσο σε τακτικές πληροφορίες σχετικά με τους δικαιούχους, οι οποίες θα συλλέγονται από τους χρηματοπιστωτικούς διαμεσολαβητές, όσο και σε επαναλαμβανόμενες έρευνες βάσει δείγματος, οι οποίες θα καλύπτουν ορισμένα στοιχεία λεπτομερέστερα. Πρόσθετες αναλύσεις θα διενεργηθούν στο πλαίσιο αξιολογήσεων του προγράμματος. Ειδικότερα, οι εν λόγω αξιολογήσεις θα συγκρίνουν την εξέλιξη των δικαιούχων με ομάδες επιχειρήσεων οι οποίες δεν χρησιμοποιούν τα προβλεπόμενα μέσα. Οι τελευταίες θα απαιτήσουν λεπτομερή ανάλυση, καθώς υπάρχουν, φυσικά, διάφοροι παράγοντες οι οποίοι επηρεάζουν την ανάπτυξη μιας μεμονωμένης επιχείρησης και οι οποίοι θα πρέπει να διαχωριστούν από τον αντίκτυπο του προγράμματος. Οι σημαντικότερες πτυχές οι οποίες πρέπει να αξιολογηθούν στο πλαίσιο αυτό είναι η μη πραγματοποιηθείσα ανάπτυξη και οι μη δημιουργηθείσες θέσεις εργασίας, επειδή ένα αίτημα παροχής εγγύησης δεν έγινε δεκτό ή μια αίτηση χορήγησης επιχειρηματικού κεφαλαίου απορρίφθηκε. Το αντικείμενο των αξιολογήσεων θα επεκταθεί επίσης εξετάζοντας τον αντίκτυπο στη διεθνοποίηση των επιχειρήσεων. Τα δεδομένα που απαιτούνται για τον σκοπό αυτό θα συλλεχθούν μέσω ερευνών, σε δειγματοληπτική βάση, και όχι μέσω της συνήθους υποβολής εκθέσεων, προκειμένου να αποφευχθεί η επιβολή δυσανάλογου φόρου σε διαμεσολαβητές και τελικούς δικαιούχους.